

Overweging online-viering – Derde Zondag van Pasen, 26 april 2020 Dominicuskerk Utrecht

In de jaren negentig vorige eeuw volgde ik samen met een aantal medeparochianen van hier een tweejarige toerustingscursus, verzorgd door het toenmalige Dominicaanse Toerustingscentrum. Het Emmaüsverhaal stond in een van die bijeenkomsten centraal en is me altijd bijgebleven. Na het meerdere keren met elkaar te hebben gelezen en besproken werd ons gevraagd: Waar bevind jij je op die weg tussen Emmaüs en Jeruzalem?

Dat vond ik een confronterende vraag, die meteen heel wat persoonlijke vragen oproep.

Was ik net als die twee verdrietig en teleurgesteld, omdat hoop en bezieling leek te zijn weggevallen? Kende ik dat in mijn persoonlijke situatie? Had ik nog veel uitleg nodig om de Schriften te verstaan en te begrijpen wat die hoop en bezieling betekent ondanks verlies en pijn? Was ik gastvrij en opende ik mijn huis voor een vreemdeling, die met me was meegetrokken, om samen iets te eten? Herkende ik in anderen, die mijn tochtgenoot wilden zijn, Jezus zelf? Kon ik, net als die twee, na die bijzondere herkenning van dat moment, geloven, dat het werkelijk Jezus was, die aanwezig was, ook al was Hij na die ervaring meteen weer uit het zicht verdwenen? Vragen, die tot op de dag van vandaag actueel voor me blijven en waarschijnlijk voor velen met mij. En telkens weer besef ik, dat ik dan weer aan het begin van de weg sta, dan weer halfweg, en soms, heel soms weer zo'n moment van herkenning mag beleven en daarmee ook de weg terug naar Jeruzalem opnieuw durf te gaan.

Kijkend naar de situatie, waarin we allemaal nu verkeren, krijgt dit verhaal nog meer actuele betekenis. Velen van ons raken geïsoleerd, worden ziek of moeten zelfs sterven of een dierbare geliefde verliezen. De samenleving raakt ontregeld.

We konden niet vermoeden, dat ons leven zo anders zou worden. Dichtbij maken we mensen mee, die zoal door leeftijd en ziekte veel zorg en aandacht nodig hebben, die ze nu moeten ontberen. Denk aan al die mensen in verpleeghuizen, aan ouderen thuis, die met alle goede bedoelingen van velen, toch in de war raken. Wereldwijd gebeuren drama's. Vluchtelingen in kampen zonder enige bescherming tegen het virus, mensen aan de rand van de samenleving zonder ziekteverzekering, kleine ondernemers, die geen toekomst meer zien. Het gevoel van verlies, pijn en teleurstelling is alom.

In het pastorale plan van Katholiek Utrecht wordt de nadruk gelegd op de vraag van de Emmaüsgangers: 'Blijf bij ons Heer'. In de inleiding van dit pastorale visiestuk worden ook de verschillende aspecten genoemd van het verhaal: chaos, teleurstelling en verlies, de vreemdeling, die meer begrijpt van de situatie dan die twee leerlingen, en na die indrukwekkende ontmoeting dat oergebed 'Blijf bij ons Heer'. En vanuit dat gebed, de herkenning bij het breken van het brood en als Jezus dan uit hun zicht verdwijnt het besef, dat het nu aan hen is om het goede nieuws te verkondigen. Achteraf 'zien' ze.

Wat mij bij dit alles toch nog steeds trickert is de dubbelzinnigheid in dit verhaal. Dit laatste wordt prachtig verwoord in een meditatie van de contemplatieve zusters dominicanessen van Beaufort, waarmee we een mooie vriendschap hebben. Ik citeer:

Het Emmaüsverhaal blijft ons verbazen. En meer dan dat!

Het verhaal gaat over aanwezigheid en afwezigheid, herkennen en niet-herkennen. Vanaf het moment, dat de leerlingen Christus herkennen, verdwijnt hij. Ze zien hem niet meer. Achteraf constateren ze dat hun hart al brandde toen hij onderweg met ze sprak.

Om Christus te zien is het niet nodig Hem letterlijk, fysiek te zien. Of liever gezegd: 'het gaat om zien met het hart, met dat hart dat brandde in zijn aanwezigheid, die tegelijk een afwezigheid is. We zien het goed, woorden schieten tekort om die aanwezigheid-afwezigheid te beschrijven. Gelukkig maar! Want wij kunnen Hem niet opsluiten in onze woorden, grip hebben op Hem. Mooie les in nederigheid voor ons! Openen we dan de ogen van ons hart om Hem te zien, vooral daar waar we Hem niet verwachten.

Deze tekst zou zomaar een tekst geweest kunnen zijn van de heilige Catharina van Siëna, een van de belangrijkste dominicaanse heiligen. Zij was een bijzondere mystica, die leefde in een intense verbondenheid met Christus in wat zij noemde haar 'innerlijke cel'. Haar leven was bepaald niet zonder problemen. Zij heeft een pest epidemie moeten meemaken, waarin zij zonder enig eigenbelang erop uittrok om armen en zieken te verzorgen. Zij heeft oorlogen tussen steden doorstaan door zelfs stoutmoedig geestelijke en wereldlijke leiders aan te spreken om ze tot vrede op te roepen. Zelfs binnen een kerkscheuring in haar tijd heeft ze met hart en ziel geprobeerd pausen en staatslieden te bewegen tot eenheid te komen. Zij wist van zien en niet zien, van aanwezigheid en afwezigheid. Maar haar hart brandde en bewoog haar te doen wat Jezus deed in zijn bewogenheid om het heil van alle mensen.

Laten ook wij ons hart openen en zien, waar Hij meer dan ooit aanwezig is onder ons in alle moeilijke omstandigheden van dit moment, in de goedheid van vele, vele mensen. Daar mogen we hoop uit putten. Dat het zo mag zijn.

Leny Beemer